

РЕШЕНИЕ

№ 13

София, 07.07.2015 г.

по жалба на Вероника Симеонова Йорданова срещу “БТВ медиа груп”

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 7 юли 2015 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Даниела Тренчева
Иван Бедров
Илия Вълков
Невена Праматарова
Нели Огнянова
Райна Николова

изслуша доклада на Весислава Антонова по Жалба с Вх. № 02-021/23.05.2015 г. на Вероника Йорданова срещу “БТВ медиа груп”, по повод интервю в публицистичното предаване “Лице в лице” с водещ Цветанка Ризова от 8.04.2015 г., (излъчено - 18:32).

ПРОЦЕДУРА

1. Жалбата на Вероника Симеонова Йорданова, заведена с Вх. № 02-021/23.05.2015 г., е допустима, предвид обстоятелствата, че е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими и съдържа всички необходими реквизити.
2. Във връзка с чл. 10, ал. 5 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, на 02.06.2015 г. жалбата е изпратена до bTV с молба за изразяване на становище от сайта.
3. Телевизията “БТВ медиа груп” е предоставила писмено становище относно подадената жалба.

ЖАЛБА

В своята жалба Вероника Йорданова заявява, че на 8.04.2015 г. в предаването “Лице в лице” в програмата БТВ е излъчен “репортаж”, в който депутатът от Патриотичния фронт Валентин Касабов се изказва по следния начин: “90% от всички тежки престъпления се извършват от цигани, тъй наречената битова престъпност се извършва от цигани, българските села са като под окупация, тези цигани там...”.

По думите на Йорданова като български гражданин от ромски произход тя се е почувствала „дълбоко засегната и обидена от изказванията на депутатата. “С тези думи се нагнетява чувство на унижение и се засилва дискриминационното отношение спрямо ромската общност в България. Също така този антиромски дискурс води до отчуждение от моите съседи, близки и приятели от български етнос”, пише Йорданова.

Жалбата е за нарушение на разпоредбите на Етичния кодекс, отнасящи се до дискриминация.

Вероника Йорданова прилага линк към излъченото в предаването интервю.

Жалбата има следните искания: „Надявам се, че по настоящия сигнал ще бъдат предприети мерки, които да установят нарушението и да преустановят подобни случаи в бъдеще.

НОРМИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Според жалбоподателката в предаването се нарушават разпоредби на Етичния кодекс на българските медии:

2.5. ДИСКРИМИНАЦИЯ

2.5.1. Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2. Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла информацията.

СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

В отговора на ответната страна се казва, че изложените в жалбата твърдения са неоснователни. Становището по направените твърдения съдържа следните аргументи.

Неоснователни са твърденията за осъществен фактически състав на дискриминация. Предаването „Лице в лице“ е излъчено на живо на 08.04.2015 г., в програма БТВ. Гостуването на господин Валентин Касабов е във връзка с предложението на политическа формация „Патриотичен фронт“ за промени в изборното законодателство.

Интервюто с г-н Касабов е излъчено на живо. В предаването е изразено личното мнение и твърдения на депутатата.

По смисъла на чл. 4, ал. 2 и 3 от Закона за защита от дискриминация, дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства, или неговото поставяне в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица.

Съществен елемент на фактическия състав на дискриминацията е именно резултатът – поставянето на конкретното лице в по-неблагоприятно положение или третирането му в сравнение с друго лице.

В конкретния случай липсват каквито и да е твърдения жалбоподателката да е третирана или поставена в по-неблагоприятно положение, което да е било в резултат от интервюто на Валентин Касабов. В жалбата се посочват единствено субективните възприятия на Вероника Йорданова.

Следва да се има предвид, че наличието на дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация се преценява при проява на посочените в закона признаци, а не от формирано у жалбоподателя негативно субективно възприятие, обида или засягане на неговата чест. В този смисъл е и съдебната практика - Решение № 13778 от 12.12.2008 г. на ВАС по адм. д. № 10913/2008 г.

В конкретния случай не са налице признаците посочени в чл. 4 ЗЗДискр. и не са нарушени принципите на Етичния кодекс.

ФАКТИ

Интервюто с депутата от Патриотичния фронт (ПФ) Валентин Касабов, излъчено на живо в предаването “Лице в лице” на осми април тази година има за цел да обсъди промените в изборното законодателство и предизборната агитация на майчин език.

Най-ярки противници на подобен тип агитация са представителите на националистическите партии. Като представител на такава политическа формация в студиото присъства и взема участие Валентин Касабов от Патриотичен фронт.

По същество, той наистина е изказал твърдения като цитираното, че “90% от всички тежки престъпления се извършват от цигани, тъй наречената битова престъпност се извършва от цигани, българските села са като под окупация, тези цигани там...”. С подобни твърдения, представени без доказателства, действително се създават негативни нагласи към една общност български граждани.

Същността на казуса се свежда до участието на събеседници, чиято реч създава негативни нагласи към категория или общност, и поведението на водещия в студиото, в случая Цветанка Ризова.

МОТИВИ

1. Нарушение на чл. 2.5.1.

Според посочената разпоредба медиите няма да публикуват материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

При предавания в такъв формат водещите не носят персонална отговорност за изказванията на гостите, нито е необходимо да отказват достъп до ефир на лица с подобни – в случая националистически - възгледи, особено когато те са представители

на парламентарно представена сила. Гражданите имат право да бъдат информирани за тезите и поведението на тези, които вземат важни за обществото решения, дори да не е трудно да се предположи, че такива лица могат да използват неприемливи и дори обидни квалификации. Конституционният съд и Европейският съд по правата на човека /ЕСПЧ/ са заели ясно становище, че свободата на словото се отнася не само до информация и идеи, които намират благоприятен прием или се считат за безобидни, но и до такива, които шокират, смущават, разстройват обществото или части от населението.¹ Отразяването на мнения, които съществуват в обществото, дори да са крайно негативни спрямо групи от населението, може да бъде допуснато предвид обществен интерес от плурализъм и възможността да се узнае какви гледни точки съществуват в обществото.² Предвид влиянието на медиите, подобно отразяване трябва да бъде обективно и балансирано, като методите за това не се поддават на предварителна класификация.³ Преценката следва да се извършва спрямо конкретния случай.

Същевременно водещият има отговорност да не остави подобни квалификации без уместен коментар или бележки.

Комисията, след като се запозна с предаването, намира, че водещата Цветанка Ризова не носи отговорност за езика на събеседника си, доколкото опонира в ефир, като не приема мълчаливо твърденията и квалификациите по адрес на ромския етнос.

Трябва да се отбележи, че изказванията на депутата от ПФ изразяват лична гледна точка и адекватната реакция на водещата е правилна позиция в едно живо предаване.

2. Нарушение на 2.5.2.

2.5.2. Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла информацията.

С оглед изложеното по отношение на т.2.5.1. Комисията намира, че по отношение на поведението на водещата, доколкото то е предмет на преценка за спазване на етичните стандарти, не е налице нарушение и на чл.2.5.2 от Етичния кодекс на българските медии. Същевременно Комисията отбелязва разликата между т.2.5.1. и т.2.5.2. от Етичния кодекс. Видно от съдържанието му, първият текст се отнася до всяко възможно слово, независимо от неговия коментарен или информационен характер, тъй като във всеки случай то може да представлява „материал, подбуждащ омраза или дискриминация“. От друга страна, текстът на т.2.5.2. от Етичния кодекс съдържа забрана да се посочват шест изброени белега /етническа принадлежност, расова принадлежност, религиозна принадлежност, сексуална ориентация, умствено състояние и физическо състояние/. Изключение от тази забрана е случаят, когато посочването „има съществено значение за смисъла на информацията“. Видимо се има предвид поднасяне на информация, а не изразяване на мнение. По отношение на коментарите на дадена информация се прилага стандартът на т.2.5.1. от Етичния

---

¹ Вж. Решение № 7 от 4 юни 1996 г. на Конституционния съд по к.д. № 1 от 1996 г. и Решение на ЕСПЧ по делото Хендисайд с/у Обединено кралство и др.

² Срв. Решение по делото Йерсилд с/у Дания.

³ Пак там, § 30.

Национален съвет за журналистическа етика

кодекс /забрана за подбуждане или насърчаване на омраза, насилие или всякаква дискриминация/, както и общите стандарти относно коментарите /т.1.1.4 – 1.1.6/.

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалбата на Вероника Симеонова Йорданова срещу bTV за неоснователна.

Съгласно чл. 18, ал. 4 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7 дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Александър Кашъмов

Изпълнителен директор на НСЖЕ:

Мехти Меликов